

om, at man nu atter vender tilbage til daarligere Sukkerarter, det er kun et Udtryk for, at man nu drager Skellet paa ganske anden Vis end efter den ældre Lovgivning, idet man, saaledes som det klart fremgaar af Tallene i Bilag VII, tvinger største Parten af Sukkeret til at passere Raffinaderierne, hvorved Afgiften bliver beregnet efter „mørkt“ Sukker, skønt det først som raffineret „lyst“ Sukker gaar ud til Publikums Forbrug; — og Resultatet heraf er blandt andet det, at det Sukker, man tidligere uden Raffinering har kunnet fremstille som endog lysere end Standard 19, men uden fuldt tilsvarende Sukkerindhold, nu ved den ny Lovgivning er trængt tilbage i anden Klasse (under Polarisation 98), hvor det med Rette hører hjemme.

En Sammenligning imellem Kolonnerne 3 og 6 i Bilag II viser, hvorledes Produktionen af indenlandsk Sukker stadig vinder stærkere og stærkere frem: sidst i Halvfjerdserne ere kun 4 pCt. af det samlede Sukkerforbrug af dansk Fabrikat, omkring 1890 naar man næsten op til Halvdelen, ved den Tid, den nye Toldlov træder i Kraft, producerer Danmark selv $\frac{2}{3}$ af sit Forbrug, — og i 1911 naar man helt op til $\frac{9}{10}$.

Som man vil se, staa vi her overfor det Spørgsmaal, om vore Sukkerfabrikker gennem den vældige Kapitalmagt, de i Tidens Løb ere komne til at repræsentere, ikke i Realiteten have tilkæmpet sig en saadan Stilling, at de med nogen Ret kunne siges at sidde inde med et faktisk Sukkermonopol for Danmark. — Spørgsmaalet har flere Sider: et ved Lov direkte eller indirekte skabt Monopol er der selvfølgelig slet ikke Tale om, snarere kunde man sige, at de to Parter, „De danske Sukkerfabrikker“ og „Andelsfabrikken Nykøbing“, ved en Art Kartel arbejde Haand i Haand for efter fælles Overenskomst at dele og beherske det indenlandske Marked; men selv om den haarde Kamp, der det sidste Aar maatte føres, inden Sukkerfabrikken i Vestsjælland var sikret, paa den ene Side vidner om de bestaaende Fabrikkers Magt, viser Resultatet dog paa den anden Side, at Modstanden blev sejrrikt overvunden netop af den private Konkurrence, hvis Tilstedeværelse er uforenelig med virksomt Monopol eller Kartel.

Ogsaa Tallene i Bilag II, Kolonne 3, afgive Vidnesbyrd om, at Danmarks Forsyning med Sukker ikke er underkastet Monopolets eller Kartellets alt dominerende Magt, thi Indførselen af fremmed Sukker har ikke nogen Sinde været større end i Tiden siden Aar 1900. Herfra danner dog det allersidste Aar en kendelig Undtagelse, idet Forbruget af fremmed Sukker fra 1910 til 1911 gaar ned til omtrent en Trediedel: fra 33.80 til 11.45 Mill. kg — en Nedgang, der dog utvivlsomt har sin væsentlige Grund i sidste Aars daarlige Sukkerhøst i en Række af de toneangivende Lande. Denne delvise Misvækst i 1911, der desværre endnu ikke lader sig fuldt ud belyse, men som, efter hvad der foreligger*), maaske tør anslaaes til ca. 25 pCt. under en jævn Middelhøst, har ikke ramt Danmark, hvor man tværtimod havde en ualmindelig rig Sukkerhøst, medens mange andre Lande led under den voldsomme Tørke, og Resultatet viser sig derfor i vigende Indførsel og stigende hjemlig Produktion (jfr. Kolonne 6). Dette Forhold vil formentlig atter ændres, efterhaanden som de nu fra Verdensmarkedet bebudede rigeligere Sukkerforsyninger komme frem, men paa den anden Side kan man ikke være blind for, at for hvert Aar, der gaar, hvor vore Sukkerfabrikkers Stilling er saa dominerende, som Tilfældet var 1911, vil ogsaa deres i Forvejen stærke Position blive yderligere befæstet, idet den daarlige Verdenshøst har lettet dem Erobringen af Markedet, og de gjorte Erobring er opgives nu neppe paaany uden Sværds slag.

*) Jfr. Grosserer-Societetets foreløbige Handelsberetning: Verdensmarkedet og Danmark i Aaret 1911, Side 138.